

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.38.054/2016/4.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Márton Gizella előadó bíró
 . Rothermel Erika bíró

A felperes: felperes neve
(**címe**)

A felperes képviselője: és Nagy-György Ügyvédi Iroda
(Ifj. Dr. Varga Imre ügyvéd,
cím)

Az alperes: ács-Kiskun Megyei Kormányhivatal
(6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.)

Az alperes képviselője: . . . jogtanácsos
(Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal
Élelmiszerbiztonsági és Földhivatali
Főosztály
6000 Kecskemét, Fecske utca 25.)

A per tárgya: mezőgazdasági termelőszövetkezetként
való nyilvántartásba vétel tárgyában
hozott határozat bírósági
felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: éti Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság 14.K.27.220/2016/5.
számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
14.K.27.220/2016/5. számú ítéletét, valamint az alperes 2016.
február 18-án kelt 510.002/2/2016. számú határozatát - az elsőfokú
határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú
hatóságot új eljárásra kötelezi;
- kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a
felperesnek 40.000 (negyvenezer) forint elsőfokú és 30.000
(harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000

(hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló releváns tényállás

- [1] A felperes a 2014. május 19. napján kötött szétválási szerződés alapján vált ki a **F.** Zrt.-ből. Állítása szerint a szétválási szerződés értelmében őt illette meg a szétválási szerződés mellékletében rögzített, összesen 908 hektár 8918 m² nagyságú földterület haszonbérleti joga. A felperes a szétválást követően 2014. november 14-én került a Kecskeméti Törvényszék által vezetett cégnyilvántartásba bejegyzésre.
- [2] A felperes jogelődje, a **F.** Zrt. 2014. április 23-án kérte mezőgazdasági termelőszövetkezetkénti nyilvántartásba vételét, amelyről a Bajai Járási Hivatal Járási Földhivatala az 510283/5/2014.04.23. számú határozatával döntött, a felperesi jogelődöt 2014. május 21. napjával a mezőgazdasági termelőszövetkezetek nyilvántartásába felvette.
- [3] A felperes 2015. december 21-én érkezett kérelmében kérte a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatalát, hogy vegye fel a mezőgazdasági termelőszövetkezeti nyilvántartásba.
- [4] Az elsőfokú hatóság a 2016. január 12-án kelt 510009/2/2016. számú határozatával a nyilvántartásba vételi kérelmet elutasította arra való hivatkozással, hogy a 38/2014.(II.24.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 6.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a kérelemhez csatolt létesítést tanúsító bejegyzési határozat szerint a felperes 2014. november 14-én került bejegyzésre a cégjegyzékbe, ezért az R. 10.§-a alapján hiánypótlási felhívás kibocsátása nélkül el kellett utasítani a kérelmet, mivel a felperes önállóan működő társaságként a kérelem benyújtását megelőző 3 évben mező-, erdőgazdasági, illetve kiegészítő tevékenységet nem folytathatott a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Fftv.) 5.§ 19. pont a/aa) alpontjában foglaltak szerint.
- [5] A felperes fellebbezett a határozat ellen és hangsúlyozta, hogy a **F.** Zrt.-ből vált ki, a jogelőd megfelelt a mezőgazdasági termelőszövetkezeti feltételeknek, mezőgazdasági termelőszövetkezetként nyilvántartásba vették, ezért annak jogutódaként ő is teljesítette a feltételeket.
- [6] Az alperes a 2016. február 18-án kelt 510.002/2/2016. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozata indokolása szerint egy cég a cégnyilvántartásba történő

bejegyzéssel jön létre. A felperesi társaság cégnyilvántartásba vételére 2014. november 14-én került sor, ezért a 2015. december 21-én előterjesztett kérelemre tekintettel megállapítható, hogy 2014. november 14. és 2015. december 21. között nem telhetett el 3 év, ezért a nyilvántartásba vételi kérelem elutasítására jogszerűen került sor. Hangsúlyozta az alperes, hogy az Fftv. a mezőgazdasági termelőszövetkezet fogalmának meghatározásakor nem tartalmaz olyan speciális megengedő rendelkezést, amely lehetővé tenné, hogy a kiválással létrejött gazdasági társaság, mint jogutód a jogelőd által végzett tevékenységet és annak időtartamát kérheti figyelembe venni a nyilvántartásba vételi eljárásban.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [7] A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt, amelyben arra hivatkozott, hogy a vagyonmegosztás folytán a jogelőd által szerzett jogokat a jogutód megszerzi. Az adott jogokat a szétválási terv a felperesnek juttatta, a szétválási szerződés értelmében nagy földterület haszonbérleti jogát kapta meg, ezért az Fftv. 5.§ 19. pont a/aa) alpontjában foglaltaknak megfelel.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a jogutódlásra és a szétválásra vonatkozó szabályok irrelevánsak a nyilvántartásba vétel szempontjából.

Az elsőfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak, ezért azt ítéletével elutasította. Kifejtette, hogy a felperes a mezőgazdasági termelőszövetkezetként történő nyilvántartásba vétel feltételeit a létrejöttének időpontja következtében teljesíteni nem képes. Kifejtette a bíróság, hogy a felperes a korábban hatályban volt és a perben alkalmazandó gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 85.§ (1) bekezdésében, 70.§ (1)-(3) bekezdéseiben foglalt, jogutódlásra vonatkozó szabályokat tévesen értelmezi, mivel a jogelőd gazdasági társaság mezőgazdasági termelőszövetkezetként való nyilvántartásba vételére a szétválást megelőzően nem került sor, a felperest a jogelőd jogán a nyilvántartásba vétel joga nem illeti meg, ezért önállóan kell teljesítenie a nyilvántartásba vételhez szükséges jogszabályi feltételeket. Mivel a szétváláskor a jogelőd mezőgazdasági termelőszövetkezetként való nyilvántartásba vételi eljárása nem volt folyamatban, ezért a felperes alaptalanul hivatkozott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 16.§ (1) bekezdés b) pontjára is, mert a nyilvántartásba vételi eljárásban a kérelmezőt megillető jogok és kötelezettségek csak az

eljárás időtartama alatt bekövetkező jogutódlás esetén értelmezhetők. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes az eljárása során sem anyagi, sem eljárási jogszabályokat, sem az Alaptörvény M. cikkében rögzített alapelvet nem sértette meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helyt adó határozat hozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Fftv. 5.§ 19. pont a/aa) alpontját, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3.§ (3) bekezdését, 206.§ (1) bekezdését, 221.§ (1) bekezdését, a Gt. 85.§ (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) 3:46.§ (3) bekezdését, a Ket. 16.§ (1) bekezdés b) pontját, az Alaptörvény M. cikkét, az R. 6.§ (1) és (3) bekezdéseit. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást iratellenesen állapította meg és jogi indokolása is téves. A bíróság nem tájékoztatta a bizonyításra szoruló tényekről, nem figyelmeztette arra sem, hogy miként értékeli az előadott tényeket és nem adott módot az ellenkező bizonyítására. Ebből következik, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényeket, mert a jogelőd nyilvántartásba vételi eljárása 2014. április 23-án megkezdődött, a szétválási szerződés megkötésére 2014. május 19-én, a nyilvántartásba vételi eljárás alatt került sor. A jogelőd nyilvántartásba vételére 2014. május 21-én került sor a kérelem iktatásának időpontjára visszamenő hatállyal. A szétválási szerződés megkötésekor tehát már a jogelőd nyilvántartásba vételi eljárása folyamatban volt, ezért jogszerűen hivatkozott a Ket. 16.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra a jogutódlás körében. Felülvizsgálati kérelméhez csatolta a jogelőd nyilvántartásba vételéről szóló határozatot. Emellett állította, hogy megalapozottan hivatkozott arra is, hogy a szétválási szerződés alapján nagy terület haszonbérleti joga illeti meg, mint jogutódot, ezért a mezőgazdasági termelőszövetkezetként való nyilvántartásba vétel feltételeit a jogelődre vonatkozóan igazolt tevékenység végzésével, annak időtartamával és az árbevételel igazolhatták a nyilvántartásba vételi eljárás során. Előadta, hogy téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy az R. 6.§-a, valamint az Fftv. nem teszi lehetővé azt, hogy a jogutód a jogelőd gazdasági tevékenységét a nyilvántartásba vételi eljárás során figyelembe vetethesse. A polgári és társasági jogi jogutódlásra vonatkozó szabályokat az R. és az Fftv. rendelkezései nem rontják le, a vonatkozó rendelkezéseket egymással összhangban kell alkalmazni.

[11] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint a legalább három éves működési alapfeltételt az újonnan létrejött cégnél önállóan kell vizsgálni, mert az Fftv. nem tartalmaz olyan megengedő jogszabályi rendelkezést, hogy a jogelőd által végzett tevékenység, annak időtartama és az általa elért árbevétel figyelembe vehető lenne a jogutódnál.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A felperes felülvizsgálati kérelme alapos.

[13] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogszabálysértések körében vizsgálta felül.

[14] A Kúria elsőként az eljárási jogsértés vizsgálva, a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, nem tájékoztatta a felperest, hogy a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szorul az a tény, hogy a jogelődje nyilvántartásba vételi eljárása folyamatban volt-e a szétválási szerződés megkötésekor, így nem hívta fel a felperest a Ket. 16.§ (1) bekezdés b) pontjában foglalt hivatkozása alátámasztására. A felperes csak a jogerős ítéletből értesült arról, hogy a kereseti kérelme elutasítására azért került sor, mert a jogelődjének a mezőgazdasági termelészövetkezetként való nyilvántartásba vételi eljárása nem volt folyamatban a szétválási szerződés megkötésekor. A felperes ezért csak a felülvizsgálati kérelméhez tudta csatolni a jogelődre vonatkozó nyilvántartásba vételi határozatot. Ebből a határozatból megállapítható, hogy a jogelőd 2014. április 23-án kérelmezte a mezőgazdasági termelészövetkezetkénti nyilvántartásba vételét, amelyről 2014. május 21-én döntöttek, a jogelőd nyilvántartásba vételének dátuma 2014. május 21. Az R. 11.§ (1) bekezdése értelmében a járási hivatal a nyilvántartásba vétel megtörténtét és időpontját a nyilvántartásban feltünteti. Az R. 11.§ (3) bekezdése értelmében a bejegyzéshez fűződő joghatály a kérelem iktatásának időpontjában áll be. A felülvizsgálati kérelemhez csatolt határozat értelmében a felperes jogelődje 2014. április 23-ára visszamenő hatállyal került a mezőgazdasági termelészövetkezetek nyilvántartásába bejegyzésre. A szétválási szerződés a nyilvántartásba vétel kérelmezése és az arról való döntés meghozatala közötti időpontban, 2014. május 19-én került megkötésre, akkor, amikor a jogelőd nyilvántartásba vételi eljárása folyamatban volt. A Ket. 16.§ (1) bekezdés b) pontja szerint amennyiben hatósági ügy személyes jellege vagy a kötelezettség tartalma nem zárja ki, vagy jogszabály másként nem rendelkezik, a polgári jog szerinti jogutód lép a kérelemre indult eljárásban a kieső ügyfél helyébe, az eljárás megindítására irányuló kérelmet

benyújtó ügyfelet kivéve. A Ket. 16.§ (2) bekezdése értelmében kérelemre indult eljárásban a kérelmező ügyfél jogutódja - az eljárásról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, de legkésőbb a jogutódlástól számított 6 hónapon belül - kérheti a jogutódlás megállapítását. A felperes a mezőgazdasági termelészövetkezetként való nyilvántartásba vételét 2015. december 21-én kérelmezte, a Ket. 16.§ (2) bekezdésében foglalt 6 hónapon túl, ezért a jogelőd kérelmére indult eljárással összefüggésben a jogutódlás megállapítását már nem kérhette.

- [15] Az Fftv. 5.§ 19. és 26. pontja meghatározza a mezőgazdasági termelészövetkezet és az újonnan alapított mezőgazdasági termelészövetkezet fogalmát, eldöntve ezzel azt, hogy milyen módon válhat egy szervezet mezőgazdasági termelészövetkezetté. A felperes az Fftv. 5.§ 26/d) pont alapján nem minősült újonnan alapított mezőgazdasági termelészövetkezetnek, ezért vizsgálni kellett, hogy a szétválás folytán a felperes a mezőgazdasági termelészövetkezet fogalmának megfelelt-e, ezért mezőgazdasági termelészövetkezetként a nyilvántartásba vételét kérhette-e. Ennek eldöntésénél vizsgálni kellett, hogy a jogelődje (az a gazdasági társaság, amelyből kivált) mezőgazdasági termelészövetkezetnek minősült-e. E vizsgálat alapjául szolgáló helyes jogértelmezés csak az lehet, amely nem tesz indokolatlanul különbséget a jogutódlással létrejövő, ezáltal újonnan alapítottak nem minősíthető mezőgazdasági termelészövetkezet és az újonnan alapított mezőgazdasági termelészövetkezet között. Az Fftv. 5.§ 26. pontja szerinti meghatározásból levonható az a következtetés, hogy a szétválással történő létrejövetel sajátos jogi helyzetet eredményez és feltételezi a jogelőd tevékenységének, jogi helyzetének jogutód javára szolgáló értékelését.
- [16] A felperes e körben arra helytállóan hivatkozott, hogy mivel a jogelődje nyilvántartásba vételi eljárása alatt került megkötésre a szétválási szerződés és a jogelődjét a mezőgazdasági termelészövetkezetek nyilvántartásába még a szétválási szerződés megkötése előtti hatállyal vették nyilvántartásba, így a mezőgazdasági termelészövetkezetnek minősülő jogelődje jogutódjaként kérhette a mezőgazdasági termelészövetkezetkénti nyilvántartásba vételét a jogelődre vonatkozóan teljesített feltételek fennállására tekintettel.
- [17] A Kúria a felperes álláspontját elfogadva arra a megállapításra jutott, hogy sem az R.-nek, sem az Fftv.-nek nem kell kifejezett rendelkezést tartalmaznia arra, hogy a mezőgazdasági termelészövetkezet jogutódja a jogelőd jogán kérheti a mezőgazdasági termelészövetkezetkénti nyilvántartásba vételét, mert az egyes jogágak rendelkezéseit egymással összhangban, egymásra tekintettel kell alkalmazni. A perbeli időszakban alkalmazandó Gt. 85.§ (1) bekezdése és 70.§ (1) bekezdése értelmében a szétváló társaság vagyonmegosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után a jogutód jogosult, méghozzá az a jogutód, amelyhez az adott jogot a szétválási szerződés telepítette. A felperes

alappal hivatkozott arra, hogy a szétválási szerződés szerint nagy terület haszonbérleti jogát megszerezte, alaptevékenysége továbbra is mező- és erdőgazdasági tevékenység, illetve kiegészítő tevékenység volt, amelyet a jogelődre tekintettel legalább három éve folyamatosan folytat, és az éves értékesítésének nettó árbevétele elérte az Fftv. 5.§ 19. pont a/aa) alpontjában foglalt mértéket. Ezért a Kúria álláspontja szerint az Fftv. és az R. rendelkezései nem zárják ki, hogy a jogutód is kérhesse a mezőgazdasági termelőszövetkezetkénti nyilvántartásba vételét, amennyiben a jogelődje mezőgazdasági termelőszövetkezetnek minősült, illetve ilyenként került nyilvántartásba vételre a szétválási szerződést megelőzően.

- [18] Mindebből következően a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet és a közigazgatási határozatok a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat megsértették, jogsértően zárták ki a felperes nyilvántartásba vételét arra hivatkozással, hogy csak 2014. november 14-én került a cégnyilvántartásba bejegyzésre, ezért nem teljesíthette az Fftv. 5.§ 19. pont a/aa) alpontjában foglalt, az előírt tevékenység végzésére meghatározott időtartamot.
- [19] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján, az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően a Pp. 339.§ (1) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.
- [20] Az új eljárás során az elsőfokú hatóságnak ismételten meg kell vizsgálnia a felperes nyilvántartásba vételi kérelmét azzal, hogy a felperes jogosult volt a jogelőd által végzett tevékenység, annak időtartama és az elért árbevétel figyelembe vételére a nyilvántartásba vételi eljárás során. Az elsőfokú hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy a nyilvántartásba vételhez szükséges valamennyi feltétel fennáll-e és ezt követően kell döntenie a felperes nyilvántartásba vételi kérelméről.

Záró rész

- [21] A pervesztés alperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes jogi képvisellel felmerült elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, amelynek mértékét a Kúria a kifejtett munkával arányban állóan állapította meg.
- [22] Az alperes illetékmentességére tekintettel a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.
- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. október 4.

**Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella s.k.
előadó bíró, Dr. Rothermel Erika s.k. bíró**